

Kasza gryczana

czy zawiera glifosat?

Fundacja
Konsumentów

INSTYTUT
SPRAW
OBYWATELSKICH

Raport wydany przez Fundację Konsumentów we współpracy z Instytutem Spraw Obywatelskich.

Ten i wcześniejsze raporty Fundacji Konsumentów są do pobrania ze strony: testy.konsumenci.org.

Pokaż, że zależy Ci na takich inicjatywach – polub nas w serwisach społecznościowych i bądź na bieżąco: facebook.com/konsumenci
facebook.com/instytut.spraw.obywatelskich

Wszelkie uwagi do raportu prosimy kierować na adres: testy@konsumenci.org.

Warszawa–Łódź, luty 2021 r.

Nota prawna:

Raport chroniony jest prawami autorskimi. Przeznaczony jest wyłącznie do użytku indywidualnego. Komercyjne użycie raportu, w całości lub w jego części i informacji w nim zawartych, jest zabronione bez pisemnej zgody ze strony wydawcy. Bezprawne wykorzystanie raportu będzie się wiązało z prawnymi konsekwencjami. Zdjęcia produktów ujętych w raporcie pochodzą z materiałów ogólnodostępnych w sieci Internet, jak i własnych zasobów i dla celów raportu mają charakter jedynie informacyjny.

Projekt graficzny i skład:
Piotr Świderek

Zdjęcie na okładce:
Monika Stawowy, pixabay.com/photos/groats-meal-herbs-food-vegetarian-1459940

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030.

Spis treści

Wstęp	4
Raport współtworzą	5
Proces badawczy w pigułce	6
Wnioski z badań	8
Ranking kasz	10
Kasze z glifosatem	11
Ekspert o raporcie	12
Pomóż nam	15

© Marco Verch, flickr.com/photos/30478819@N08/46824508561

Wstęp

Fundacja Konsumentów razem z programem FoodRentgen przeprowadziła pierwsze badanie kasz gryczanych na obecność pozostałości glifosatu w 2019 roku. Wyniki badania były zatrważające – tylko w 4 z 10 badanych próbek nie odnaleziono śladów tego rakotwórczego składnika pestycydów. Bardzo podobne – również fatalne z punktu widzenia konsumentów – były wyniki przeprowadzonych przez obie organizacje badań popularnych jaglanek. Dlatego w trosce o bezpieczną żywność **Fundacja Konsumentów** wraz z **Instytutem Spraw Obywatelskich** kontynuują działania monitoringowe.

W tej publikacji prezentujemy wyniki kolejnego, przeprowadzonego w grudniu 2020 r. badania 10 kasz gryczanych dostępnych w polskich sklepach – tych samych, które były przedmiotem badań w 2019 r. Konstrukcja raportu nawiązuje do poprzednich wydań dostępnych na stronie testy.konsumentow.org. Publikację wzbogaciliśmy o opinie ekspertów z obszaru bezpieczeństwa żywnościowego oraz autorów raportu.

Powtórzenie badań pozwoliło ocenić, w jaki sposób wyniki poprzedniej publikacji wpłynęły na branżę i czy producenci wyciągnęli z nich wnioski. Dla konsumentów raport jest źródłem wiedzy, ułatwiającej dokonywanie przemyślanych wyborów. Skoro ceny kasz gryczanych nie różnią się znacząco od siebie, to z pewnością warto wybrać te, które nie zawierają rakotwórczego glifosatu!

Raport współtworzą

Fundacja Konsumentów: Jesteśmy grupą ludzi, której zależy na pomocy konsumentom. Konsumentom w relacji do przedsiębiorców posiadają znacznie mniej informacji o sprzedawanym towarze lub usłudze, są też słabszą stroną w przypadku sporu. Nasz cykl pod hasłem „Konsument testuje”, prezentuje wyniki niezależnych testów produktów i ma ułatwić konsumentom świadomy wybór towarów (raporty są dostępne na testy.konsumentow.org). Udzielamy bezpłatnej pomocy prawnej w ramach Infolinii Konsumentów finansowanej przez UOKiK (ponad 7000 porad miesięcznie) i portalu porady.konsumentow.org, gdzie w kilka minut konsument może samodzielnie znaleźć odpowiedź na nurtujący go problem związany z zakupionym towarem. Szkolimy także przedsiębiorców z prawa konsumenckiego (szkolenia.konsumentow.org).

Instytut Spraw Obywatelskich: Jesteśmy społecznikami działającymi na rzecz dobra wspólnego. Od 2009 r. w ramach kampanii „Wolne od GMO? Chcę wiedzieć!” walczyliśmy o bezpieczną żywność bez GMO, antybiotyków i pestycydów oraz rolnictwo przyjazne ludziom i środowisku. Domagamy się skutecznej kontroli żywności przez instytucje państwowe oraz informujemy o zagrożeniach ze strony Napędów Genowych CRISPR – nowych technologii modyfikacji genetycznych człowieka, zwierząt i roślin. Promujemy patriotyzm gospodarczy – kupowanie lokalnych, polskich produktów.

W batalii o prawa konsumentów doprowadziliśmy do uchwalenia przez polski parlament ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania GMO („Wolne od GMO”). Od 2018 r. mobilizujemy obywateli do działań na rzecz wprowadzenia zakazu stosowania glifosatu (Petycja NIE dla glifosatu!). Co tydzień wydajemy Tygodnik Spraw Obywatelskich. Szczegóły znajdziesz na instytut-sprawobywatelskich.pl.

Fundacja
Konsumentów

INSTYTUT
SPRAW
OBYWATELSKICH

Proces badawczy w pigułce

- 1 Wyboru kasz do badań dokonaliśmy na podstawie wcześniejszego raportu. Firma Sonko Sp. z o.o. wycofała ze sprzedaży kaszę pod marką Risana, dlatego w tym przypadku sprawdziliśmy ich produkt z nazwą własną: „Sonko kasza gryczana prażona”.
- 2 Wszystkie kasze wybrane do badania zostały zakupione w sklepach metodą „konsumencką” – losowo z półek sklepowych / sklepu internetowego.
- 3 Próbki zostały dokładnie opisane w specjalnych protokołach, a następnie zabezpieczone i wysłane do laboratorium.
- 4 Badania zostały przeprowadzone w Zakładzie Badania Bezpieczeństwa Żywności Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach.
- 5 Badania laboratoryjne miały na celu wykazanie ewentualnych pozostałości glifosatu w badanych produktach.
- 6 Wyniki badań zostały dokładnie opisane przez specjalistów z laboratorium w sprawozdaniu, łącznie z najważniejszą informacją – o wykrytym poziomie zawartości pozostałości glifosatu, bądź o braku wykrycia takich pozostałości.

LeoNeoBoy, pixabay.com/photos/buckwheat-krupa-porridge-health-1835998

- 7 Wykryte przekroczenia glifosatu ponad najwyższy dopuszczalny poziom (NDP) zostały formalnie zgłoszone do GIS-u, który wszczął odpowiednie procedury zaradcze.
- 8 Producenci kasz, w których wykryto przekroczenia glifosatu ponad NDP również zostali poinformowani o tym fakcie.
- 9 Więcej informacji technicznych o samym procesie badawczym znajduje się w naszej poprzedniej publikacji: https://konsumenci.org/Fundacja_Raport_Kasza_Jaglana.pdf.

Wnioski z badań

Rozczarowania:

- 1 Niestety, jest to kolejne badanie, w którym wykryliśmy glifosat w kaszach.
- 2 To już drugie badanie kasz, w którym produkt firmy Sonko Sp. z o.o. przekracza Najwyższy Dopuszczany Poziom (NDP) pozostałości glifosatu. Tym razem blisko trzykrotnie.
- 3 Co więcej, pomimo wysłania do producenta Sonko Sp. z o.o. informacji o wykryciu w ich produkcie przekroczeń, nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

Nadzieje:

- 1 Po raz pierwszy w naszych badaniach liczba próbek bez jakichkolwiek zanieczyszczeń była wyższa od liczby próbek zanieczyszczonych – widać zmiany na lepsze. Monitoring konsumencki ma sens!
- 2 W porównaniu z ubiegłym rokiem, podniosła się jakość kaszy produkowanej przez pięć firm.
- 3 Kolejny raz cieszy „czysty wynik” produktów ekologicznych, a także dwóch marek własnych dużych sieci handlowych, których próbki nie zawierały glifosatu w obu edycjach badania!

Znaki zapytania:

- 1 Na ile czystość produktów wolnych od pozostałości glifosatu jest wynikiem naprawczych działań branży, a na ile kwestią przypadku? Uzyskanie odpowiedzi wymaga cyklicznych badań, zwiększenia aktywności przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz etyki i uczciwości producentów.
- 2 Realna zmiana stanu rzeczy możliwa jest tylko poprzez konkretną i oczekiwaną przez społeczeństwo decyzję – wprowadzenie zakazu stosowania glifosatu, czego domaga się ponad milion obywateli UE, którzy podpisali się pod Europejską Inicjatywą Obywatelską w tej sprawie.

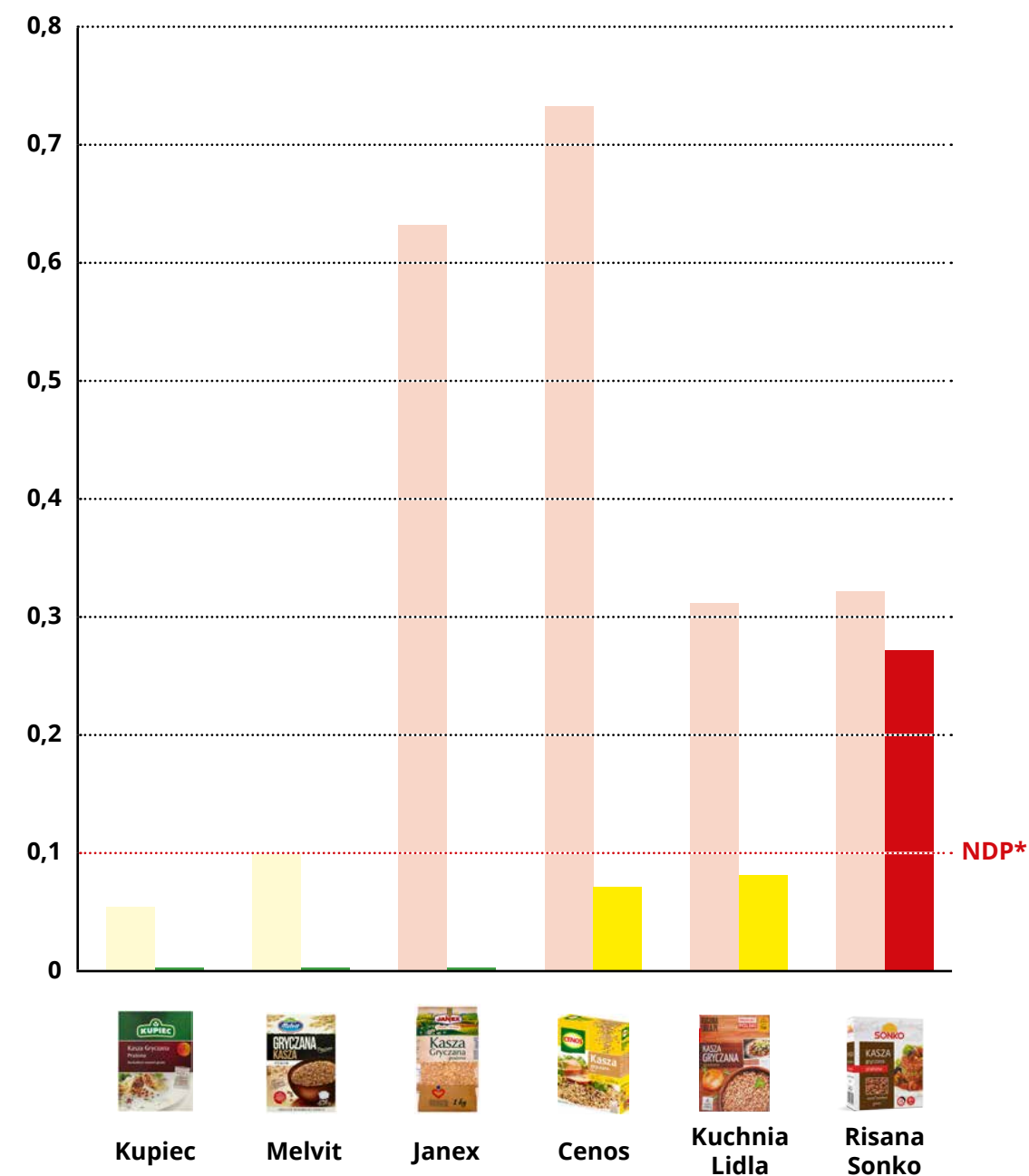

Ranking kasz

	Nazwa	Producent	Poziom pozostałości glifosatu mg/kg	
			wrzesień 2019	grudzień 2020
	EkoWital Ekologiczna kasza gryczana 500g	Eko-Wital Sp. z o.o.	0	0
	NaturAvena Ekologiczna kasza gryczana 500 g (we wrześniu 2019 zakupiono kaszę w op. 1kg)	NaturAvena Sp. z o.o.	0	0
	Auchan Kasza gryczana biała 400g	Lestello Sp. z o.o. dla Auchan Polska Sp. z o.o.	0	0
	Carrefour Kasza gryczana biała 400g	Cenos Sp. z o.o. dla Carrefour Polska Sp. z o.o.	0	0
	Kupiec Kasza gryczana prażona 400g	Kupiec Sp. z o.o.	0,053	0
	Melvit Premium Kasza gryczana biała 400g	Melvit S.A.	0,098	0
	Janex Kasza gryczana prażona 1kg	PPH Janex Jan Ciupak Leszek Ciupak Spółka Jawna	0,63	0
	Cenos Kasza gryczana biała 400g	Cenos Sp. z o.o.	0,73	0,07
	Kuchnia Lidla Kasza gryczana 400g	Lidl Sp. z o.o. sp.k.	0,31	0,08
	Sonko Kasza gryczana prażona 400g (we wrześniu 2019 kasza Risana)	Sonko Sp. z o.o.	0,32	0,27
Liczba kasz z glifosatem			6	3
Liczba kasz z przekroczeniami			4	1

Kasze z glifosatem

Wykres przedstawiający poziom pozostałości glifosatu (mg/kg) w kaszach, w których został on wykryty. Jaśniejszymi odcieniami oznaczono wyniki badań z września 2019 r., ciemniejszymi – z grudnia 2020 r.

* **Najwyższy Dopuszczalny Poziom Pozostałości Glifosatu – 0,1mg/kg** zgodnie z WE Nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23.02.2005 z późniejszymi zmianami (w odniesieniu do prosa).

O raporcie mówią

Prof. dr hab. Ewa Rembiałkowska

PREZES STOWARZYSZENIA FORUM ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO IM. M. GÓRNEGO

Raport Fundacji Konsumentów i Instytutu Spraw Obywatelskich jest ważnym wydarzeniem. Powinniśmy nagłaśniać takie sprawy w społeczeństwie, aby ludzie rozumieli, jak ważne jest to, co kupują, co jedzą i co podają swoim dzieciom. Glifosat pobierany w podwyższonych dawkach przez dłuższy czas ma fatalne skutki zdrowotne dla ludzi, przede wszystkim na wczesnym etapie rozwoju człowieka, ale również w czasie dorosłości. Mijmy nadzieję, że zakaz jego stosowania nastąpi jak najszybciej, ponieważ trzeba chronić zdrowie publiczne.

Artur Śliwiński

SLOW FOOD WARSZAWA

Żywność w Polsce jest de facto pod dominacją korporacji produkujących oraz dystrybuujących na skalę przemysłową. Krajowi politycy nie stanowią prawa, które wspiera rozwój rolnictwa zorientowanego na jakość żywności, na wytwarzanie w trosce o bioróżnorodność, ochronę klimatu, zgodnie z unijnym Nowym Zielonym Ładem. Nasza legislacja nie dba ani o prawa rolniczek i rolników, ani konsumentów. Natomiast korporacje intensyfikują chemizację i industrializację rolnictwa oraz dystrybucję żywności. Dlatego tak ważne są działania strażnicze i obywatelski monitoring jakości żywności.

Prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA

Publikacje takie jak raport „Konsument testuj: Kasza gryczana – czy zawiera glifosat?”, mają niezwykle ważne znaczenie dla konsumentów... ale i producentów żywności. Tym pierwszym pozwalają na wybór produktu wolnego od zanieczyszczeń, skażeń, czy zafałszowania, tym drugim, uświadamiają potrzebę etycznego i zgodnego z prawem operowania na rynku.

Znaczenie Raportu wynika także z tego, że konsument w trakcie podejmowania decyzji o zakupie danego produktu ma możliwość pozyskania wielu informacji znajdujących się na jego etykiecie, nie ma natomiast możliwości przeprowadzenia własnej analizy parametrów fizykochemicznych, która to analiza dostarczyłaby mu wiedzy o rzeczywistym składzie produktu w tym występujących w nim zanieczyszczeniach czy jego zafałszowaniu.

Paweł Rokicki

PREZES FUNDACJI KONSUMENTÓW

Konsument w żadnym wypadku nie powinien trafić na produkt, w którym występują przekroczenia dopuszczalnych prawem norm, czyli na produkt potencjalnie zagrażający jego zdrowiu. Jednocześnie cieszy fakt, iż wśród badanych kasz są produkty czyste. Zależy nam na tym, by konsumenci nie bali się jeść kaszy. W końcu jest to jedna z ulubionych, tradycyjnych polskich potraw, źródło węglowodanów, zawierające też witaminy z grupy B, wapń, magnez oraz wiele innych mikro i makroelementów korzystnych dla naszego organizmu.

Rafał Górski

PREZES INSTYTUTU SPRAW OBYWATELSKICH

Rakotwórczy glifosat stosowany jest w Polsce na polach uprawnych ziemniaka, marchwi, pietruszki, cebuli, pora, kukurydzy, buraka cukrowego, pszenicy, żyta, jęczmienia, rzepaku, łubinu, bobiku, grochu, fasoli oraz w uprawie jabłoni, czarnej porzeczki, orzecha włoskiego i orzecha laskowego. Słomy zbóż, które miały kontakt z glifosatem można używać jako paszy lub podściółki dla zwierząt. Ponadto, glifosat można stosować między płytami i kostką chodnikową, w parkach i ogrodach publicznych, na terenach sportowych, rekreacyjnych, szkół, przedszkoli, żłobków oraz szpitali. A także na cmentarzach. Czy to jest normalne?

Pomóż nam pomagać Tobie!

**Pomóż nam lepiej zadbać o Ciebie i innych konsumentów,
wesprzyj finansowo naszą działalność. Dziękujemy!**

Numer konta: 48 1750 0012 0000 0000 2913 5517

Dane beneficjenta: Fundacja Konsumentów, KRS 0000471167

W tytule przelewu: darowizna na cele statutowe

**Fundacja
Konsumentów**

Masz spór z firmą?

Skorzystaj z bezpłatnego i szybkiego narzędzia.

- ✓ Zarejestruj się
- ✓ Opisz swój problem
- ✓ Wyślij zgłoszenie do firmy

Załatw sprawę >

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030.